

Stof en rag

Dit is de dag van de blauwe enveloppe. Vandaag gaat hij naar Heerlen - ik ben vastbesloten. Mijn situatie is simpel en dat wil ik zo houden. Met een dagdeeltje moet het formulier ingevuld zijn.

Welgemoed zet ik mij aan het telwerk, mij zeer bewust hoe uniek ik daarin ben. Hoeveel Nederlanders buigen zich *welgemoed* over het roze formulier?

Vraag 3 stemt mij vrolijk: heb ik dat allemaal verdiend? Maar met vraag 24 treedt de bezorgdheid in: hoe stel ik de prijs vast van mijn lijden het afgelopen jaar? Ik heb behoefte tot een vergelijkend onderzoek met eerdere belastingopgaven. Gelukkig ben ik het type archivaris dat geen snipper papier weggooit wanneer daar niet innig en welbewust afscheid van genomen is. Alles moet bewaard worden dus die opgaven heb ik nog wel ergens.

Ik grijp naar de meest logische plaats om dat soort paperassen te bewaren en grijp mis. Ook de volgende plaatsen leveren niet het gewenste resultaat zodat mijn stemming omslaat. Eerst is er de verbazing om de teloorgang van mijn reputatie <zij-die-alles-bewaart>; dan is er de ergernis.

Waarom moet ik ook altijd alles bewaren? Dan vind ik toch nooit wat terug! Kijk nou toch: planken vol oud lesmateriaal op mijn studeerkamer terwijl er gewoon één tijdschriftcassette <financiën> zou moeten staan. Ik houd even de bundel spreekvaardigheidlessen in handen, ooit beschreven en op SVE-niveau ingedeeld volgens een systeem waarin het corpus altijd uitgebreid kan worden. Allemaal lessen voor binnen de veilige vier muren van school. Hoeveel zou daar nu nog van stand houden? Ik stuit op de gebloemde multomappen uit mijn beginperiode in de Rotterdamse educatie. Hierin een kopie van 'Lezen en schrijven, hartstikke moeilijk'. Als ik het open sla, beland ik bij een uitleg over het gebruik van de *f* en de *v*. Welke werkgever zal zich nu nog

bekommeren om een *f* of een *v*? En dan de ordner met kopieën van artikelen uit Les – 10 manieren om een woord uit te leggen, etc. Ik heb nu mijn eigen tijdschrift.

Maar de blauwe enveloppen jaargang 2001 en 2002 vind ik niet. Ik sta op en wrijf mijn handen tegen elkaar. Ze zijn stoffig geworden. Ik kan ze beter even wassen.

Ik drentel rond in mijn huis en ontwaar de kasten in mijn slaapkamer. O ja, daarop staan ook nog wat tijdschriftcassettes met te bewaren papieren. Ik pak er een stoel bij om het meer van nabij te kunnen inspecteren. Mmmm, zo van dichtbij bekeken hangt er in die 'onbereikbare' hoek wel veel spinrag. Had ik maar een doekje in de hand, dan zou ik het verwijderen. Zoals het nu is blijft de rag hangen en ontwaar ik meer op papier gestelde hersenspinsels ten bate van mijn vroegere cursist. Warempel zeg: mijn poging tot het ontwerpen van een audio-lexicale methode voor moeilijk lerende en analfabete deelnemers. Al die onbeholpen tekeningetjes van iemand (ik dus) die niet kan tekenen. Destijds is het nog wel gebruikt ook. Maar met de digitale designmogelijkheden van tegenwoordig is mijn vormgeving van weleer volledig onacceptabel. Ik wil het niet doordenken maar vrees dat ook de methode vandaag de dag 'not done' is. *De hond eet spaghetti in het vliegtuig* leidt niet tot competenties. Misschien moet ik het allemaal maar op zolder zetten. Of liever nog: weggooien. Wat zou dat een ruimte geven!

Weggooien? Maar er zit liefde in dit materiaal. Liefde voor de deelnemer, liefde voor de specifieke doelgroepen van de basiseducatie, liefde voor het vak NT2.

"De Educatie is dood." Zo heb ik al verscheidene keren horen zeggen. "Binnenkort bestaat het vak NT2 niet meer. Het is geschiedenis geworden."

Mijn handen zijn weer stoffig geworden. Ik was mijn handen in de badkamer en kijk peinzend naar

mijn spiegelbeeld. Maar ik houd van geschiedenis!
Ik heb het nog gestudeerd! Ik heb het helpen
maken! Ik vind het erg dat het vak in onze
maatschappij niet meer leeft!

Ja maar, ik houd van levende geschiedenis, niet
van een dood verleden. Geschiedenis moet
groeien, niet stilstaan. Groei betekent verandering.
En ik houd ook van verandering. Mits het niet
verandering om de verandering is maar ver-
andering omdat dat de loop van de geschiedenis is.

De Educatie is dood.
Ik moet opeens aan de
Tarot kaart nummer 13
denken: de dood. In de
Tarot is de dood niet
het einde maar een
afscheid en een nieuw
begin. *'Death, though
apparently the agent of
chaos, is in fact the
instigator of a new
order which follows life.'* zo lees ik in een boekje
over de Tarot. En ook dit: *'The skeleton depicted
here, the stylised image of death, is not a
forbidding figure but is instead the liberator, whose
keen blade releases consciousness from its old
bondage.'* En ten slotte dit: *'His old self is now
dead, to be replaced in due course by something
new and totally different.'*

Is de Educatie dood?

Ik vind een map 'financiën' maar het is niet de
blauwe enveloppe. Het is een lessenserie over
giraal betalen met rekenopdrachten van ver voor
de euro.

"De dood" in de Tarot geeft de noodzaak aan je te
ontdoen van beperkende gewoonten en
hindernissen en versleten manieren. Banden
doorsnijden en vrijheid verwerven. Verandering
van bewustzijn. Een nieuwe toestand bereiken.
Transformatie. Bevrijding. Vernieuwing. Nieuwe
groeimogelijkheden.
Plotseling schiet me weer in gedachten hoe ik
onlangs doordrongen was van het gevoel aan de
wieg te staan van een werkelijk nieuwe geboorte in
het onderwijs, een radicale verandering ten goede.

Hoewel er angst en onzekerheid en spanning is,
voelde ik toch vooral de creatieve energie kloppen
aan de luiken van mijn hersenen. Er ontstaat iets
totaal nieuws en ik maak er deel van uit!

Dood: afscheid en een nieuw begin.

Jawel, het moment lijkt aangebroken mij te
ontdoen van al dat oude materiaal.

Ik speur nog steeds naar de blauwe enveloppe,
jaargang, 2001 en 2002. Misschien fixeer ik mij te
veel op het blauw en te veel op het A4 formaat.
Misschien heb ik het zo opgeborgen dat het een
ander formaat heeft of ligt het in een groene
snelhechter gebundeld. Ik moet mij in mijn zoeken
losmaken van de fixatie waarvan ik een snel
zoekresultaat verwachtte. Het is inmiddels immers
duidelijk dat deze beproefde methodiek mijn kans
van slagen beperkt?

Als al die door de tijd verkleurde tijdschrift-
cassettes en grijze ordners zouden zijn opgeruimd:
wat zou ik dan een ruimte hebben. Een natte lap
erover heen: wat zou het schoon zijn. Wat zou de
ruimte uitnodigen om iets nieuws een plaats te
geven. Ik ga het doen!

Maar ik ben geen anarchist. Ik houd niet van
revolutie. Geschiedenis moet een geleidelijk
voortgaand proces zijn met hier en daar een
schokje. Ik moet mij een periode van rouw
gunnen, een periode van afscheid. Een tempo
waarin ik plankje voor plankje het verleden een
laatste keer door mijn handen laten gaan.

Dan kan
ik die
grote
schoonm
aak
ingaan
met het
vertrouw
en dat
achter

die dozen voor het oud papier de nieuwe wereld
ligt, de uitdaging, de zoektocht, het appèl op de
creativiteit. De nieuwe zingeving.

